

Inserati se sprejemajo in velja trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis

ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 "
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice šte. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Sijajna zmaga!

Tako veselega dneva Ljubljana še ni kmalo imela, kakor je bil zadnji četrtek. Kamor je človek prišel, povsod je videl vesele obraze. Ljudje, ki se komaj za silo poznajo, so se na ulicah ustavljali, ter si drug drugemu pripovedovali veselo novico, da je narodna stranka zmagala v drugem razredu z veliko večino 75 glasov. Ko se je izid izvedel, slišali so se „živio“ kliči po mestnem tigu in po ulicah. Vesela novica je šla od ust do ust; telegrafiralo se je na vse strani. Nemškutarji so bili že zjutraj vsi obupani in so klaverno okoli hodili, ker so vedeli, da je malo upanja, odkar se je bil grof Chorinski odpovedal ter s tem pokazal, da se uradniku ne priklada, podpirati „fakcijsko opozicijo“. Od vlade zapuščena, morala je ustavoverna stranka svoje orožje pokličiti, kakor smo jej že pred leti naprej pravili. „Če pojde tako naprej, pisali smo lani, ni dvoma več, da k letu pridobimo tudi ta razred“. To se je zares tudi zgodilo in zato je naše veselje opravičeno.

V drugem razredu smo Slovenci prvč zmagali, kajti tudi pod dr. Costovim županstvom, ko smo večino imeli, bila sta le prvi in tretji razred naša, drugi je bil vedno v oblasti nemškomislečih uradnikov. Zato je naša zmaga v drugem razredu toliko bolj pomenljiva.

Veseli bo ljubljanske volilce, da dr. Keesbacher ne bo več sedel v mestnem zboru. On sicer ni hudoben človek, v prostih urah se peča celo s poezijo; vendar je ljubljanskim hišnikom mnogo sitnosti napravljali s svojimi zdravstvenimi predlogi, ktere je magistrat z veliko strogostjo izvrševal in na ta način mar-

sikoga v kazen spravil. Tudi to je dobro, da vodja realke dr. Mrhal ni prišel v zbor; on bi bil v šolskih vprašanjih lahko mnogo pokvaril, ker je videti velik sovražnik našega jezika v šolah.

Včeraj, v petek, pričela se je volitev prvega razreda. Nasprotniki so napeli vse svoje moči, pa tudi naši niso bili leni, tako da je prišlo vseh skup 244 volilcev. Kam se bo nagnila zmaga, še opoldne nismo mogli prav vedeti; toraj smo morali čakati, da je bilo štenje glasov končano. Proti eni uri zagrmeli so od „rotovža“ doli žviokliči, in mislili smo že, da je naša zmaga popolna. Vendar smo zmagali le z dvema kandidatom in si tako priborili večino v mestnem zboru. Naša dva kandidata dr. Moše in Kušar sta dobila največ glasov, prvi 127, drugi 125, med drugimi kandidati so se pa glasovi tako razcepili, da sta dobila nemška kandidata Luckmann in dr. Suppan po 123 in 122 glasov, toraj sta voljena. Nasprotno pa sta druga naša dva, Vilhar in dr. Papež, dobila le po 119 in 116 glasov, toraj sta ravno tako propadla, kakor nemška dva dr. Supantschitch in dr. Schrey, ki sta dobila po 116 in 119 glasov.

Četavno naša zmaga ni popolna, vendar je zmaga, ker smo si pridobili večino v glavnem mestu Slovenije, toraj smo nasprotnikom iz rok iztrgali veliko in močno trdnjavo, katero so dolgo let rabili nam v škodo in ponižanje. Ljubljana je odslej slovenska tudi po svojem pravnem zastopu.

Ravno, ko to pišemo, čuje se iz sosedne Šške pokanje možnarjev, ki narodnim Posavcem oznanjuje narodno zmago, katere se bodo gotovo veselili vsi Slovenci.

Četavno obžalujemo propad g. dr. Papeža, ki si je toliko truda prizadajal za narodno zmago in propad g. Vilharja, ki je bil vedno zvest stebel narodne stranke v Ljubljani; vendar smemo s celim izidom letošnjih volitev zadovoljni biti, ter izrekamo zahvalo vsem narodnim agitatorjem in volilcem, ki so nam pripomogli do tako srečnega vspeha.

Zmagali smo in to veliko velja ter je silne važnosti za vse Slovence. Pa zmaga je bila težka, in ravno volitev v prvem razredu nam priča, da nas čaka še mnogo dela, prej da bomo zamogli z mirno vestjo reči: „Ljubljane nam ne morejo več vzeti.“ Zato je treba še naprej delati in se pripravljati za drugo leto, da nas ne bodo o času volitve iznenadili nasprotniki.

Tako tedaj pozdravljamo narodni mestni zastop ljubljanski, ter pričakujemo od njega, da se bo pokazal večšega in iskrenega v doseg ljudskega blagostanja!

Baron Walterskirchen pred svojimi volilci.

Zasno je, kako je zastopnik gornje-štajerskih mest, baron Walterskirchen svoj poslaniški mandat odložil, ker ni hotel dalje služiti tako svojeglavni stranki, katera družega namena ne pozna, kakor škodovati in nagajati sedanji vladi, ter se pazabi tako daleč, da glasuje vključ svojemu piškovemu svobodoljubju(?) proti razširjenju volilne pravice. Baron Walterskirchen ni videl v volilni reformi državno-borske večine nobene nesreče, temveč dobiček za ljudstvo, zato je rajši svoj mandat odložil, ko so ga levičarji silili, naj glasuje proti postavi.

Okrožnica Strossmayerjeva

o razmerah zapadne in vzhodne cerkve.

(Dalje.)

III.

Prav se ne zdi vladiki zadarskemu tudi nauk o odpustkih in brezmadežnem spočetju v cerkvi katoliški. Kar se prvega tiče, pozabi on nauk svetega Pavla, ki primerja cerkev živemu telesu, v katerem je zdravje enega uda v korist celemu telesu in posameznim udom; se ne spominja, da bi bil Bog v starem zakonu rad prizanesel zlobnim mestom, ko bi bilo v njih le sedem pravičnih; ne ve, da Jezus sam govoreč pri sv. Mateji XXVIII. o največji nesreči, ki bode zadela judovski narod, pravi: da bi bila ta nesreča še večja, če bi ne bili zaradi pravičnih prikrajšani oni dnevi, pozablja, da zakon medsebojne vzajemnosti ni le temeljni kamen cerkve božje in vsakega krščanskega društva, nego da je to tudi zakon o ekonomičnih harmonijah; on ne ve, da ne more propasti narod, ki ima v svoji sredi moše pripravljene trpeti za resnico in pravico ter darovati tudi svoje življenje. Toda vse to bi

se še moglo vladiki odpustiti; toda težko se mu odpusti: da dolži cerkev katoliško, kakor da bi ona z odpustki kvarila pojem in značaj zakramenta svete pokore. Odpustki namreč, pravi, so nevarni krščanskemu življenju, ker slabé gotovost grešniku, da bi se resnično kesal; odpustki so krivi, da se človek ne briga mnogo za sredstva, s katerimi bi se izkopal iz grešnega stanu, ker kažejo ljudem, da se človek z majhnim trudom lahko spravi z Bogom; s tem pa provzroči, da ljudje še bolj brez skrbi žive v hudobijah. — O moj vladika, nikdo ne pričakuje od Vas, da bi Vi presojevate nauk katoliške cerkve proučili naše velike bogoslovce Petavija, Belarmina, Suarez, Bossueta in Perrone-a; toda s popolnim pravom smemo od Vas zahtevati, da bi pregledali v to svrhu katekizem zbora tridentinskega, knjigo kratko ali klasično; ali da vsaj prečitata katekizem, kterege nosijo katoliški otroci v Zadru v šolo, da dokažete, kar ste v tem obziru napisali stara obdolženja in krivljenja, ktera ste si izposodili od protestantov, da natolcujete ž njimi cerkev katoliško. Ko bi Vi hoteli prečitati le en govor, kterege so

o tem predmetu govorili Bossuet, Bourdaloue in Massillon, videli bi, da cerkev katoliška z odpustki ne slabi zakramenta svete pokore, marveč da posebno z odpustki vabi ljudi k sveti pokori. Način pa, kako se opravlja v cerkvi katoliški zakrament svete pokore, sklonil je najgenialnejšega moža 17. stoletja, Paskala, da pravi v svojih krasnih modroslovnih mislih: cerkev katoliška je vže samo s tem zaslužila, da jo priznamo za božjo, ker tako sveto in resno opravlja zakrament svete pokore, da se očitno v njej in po njej izvršuje ona božja prilika o izgubljenem sinu razsodniku, kterege je oče spokorjenega in skesanega z ljubeznijo sprejel v svoje naročje ter s poljubom očetovskim povrnil mu stare pravice njegove. Meni bi bilo iz vsega srca drago, da bi se to tudi danes reči moglo o pravoslavni cerkvi.

Kar se pa tiče brezmadežnega spočetja blažene matere božje, ve gotovo tudi vladika zadarski, kaj je pisal o tem sv. Avgustin v onem času, ko ste bili cerkvi še združeni. Njegove besede skoro popolno ponavlja sveti zbor tridentinski. Vladika zadarski priznava, da je Bog povzdignil Marijo nad vse angelske

Zdaj je sklical svoje volilce, ter jim razložil uzroke, zakaj se je poslanstvu odpovedal. Da se česko veliko posestvo razdeli na pet volilnih okrajev, v tem ne vidi baron nobene take nezgode, saj je za ustavno življenje še boljše, ako ni večina državnega zbora odvisna od vlade. Dozdaj je namreč še vsaka vlada na Českem zasukala večino, kakor je hotela, in s tem si zagotovila večino v českem deželnem zboru, kakor tudi v državnem zboru in v delegacijah. Ko bodo pa velikoposestniki razdeljeni na več okrajev, ne bo več vlada odločevala, vsaj v večini okrajev ne, ker bo v teh okrajih prevaga te ali one stranke tolika, da je vpliv vlade ne bo mogel predelati.

Veliko več vrednosti, pravil je govornik, bila je za njega volilna pravica petakarjev, in zavolj te mu vest ni pripustila, da bi bil glasoval proti Zeithamrovi postavi.

Tudi se je baron Walterskirchen pritožil čez strahovanje v levičarskem klubu, ki sili poslance, glasovati proti svojemu prepričanju. V klubu levičarjev vladajo sami nemški Pemci, njim Herbst na čelu, kar ti rečejo, se mora zgoditi, in ker so ti največji nasprotniki Slovanov in zagrizenci, zato ne moremo priti do sprave, in vsa levica se je zarila v tako strast, da je po pravici zaslužila ime „fakcijske opozicije“. Tega so krivi večidel nemško-pemski poslanci, ki vse državne razmere merijo po svojih nogah in sprave s Slovani nečejo, ker hočejo na vsak način ohraniti gospodstvo v česki deželi.

Pod tem pritiskom nemških Pemcev trpi tudi nemško-liberalni poslanci iz drugih dežel, ki že z doma niso ravno tako zagrizeni nasprotniki ravnopravnosti, in bi za marsiktero reč, ki jo vlada predloži, morda glasovali, ako bi jih tajčpemci ne ščuvali.

Eden izmed teh poštenih Nemcev, ki bi se morda še sprijaznili z ravnopravnostjo Slovanov, je tudi baron Walterskirchen, skoz in skoz odkritosrčen mož. Rajši je svoj mandat odložil, ko da bi bil proti svojim nazorom glasoval. Njegovi volilci pa so mu izrekli zaupnico, ter ga bodo najbrž vnovič volili za poslanca. Za Walterskirchna potem ne bo uzroka, braniti se poslanstva; ker bo z novo volitvijo odvezan vseh dolžnosti naproti levičarjem. Najbrž se nphovemu klubu ne bo več pridružil, ampak svoje pota hodil.

Tako polagoma vsi boljši možje popuščajo levičarsko stranko in ta ima čedalje menj upanja, da bi še kedaj državno krmelo v svoje roke dobila.

Politični pregled.

V Ljubljani 14. aprila.

Avstrijske dežele.

Narodna zmaga pri mestnih volitvah v Ljubljani bo gotovo zbudila pozornost vseh političnih krogov v Avstriji; vsaj bodo videli, da je Ljubljana slovensko mesto.

Nek nemški list hoče vedeti, da je general Jovanovič na Dunaji predlagal, naj bi se južni del Dalmacije združil z Hercegovino v eno deželo, ktere glavno mesto bi bil Dubrovnik. Severna Dalmacija pa naj bi se združila z Bosno. Ali je pa to mogoče, dokler Bosna ni še popolnoma naša, to je drugo vprašanje. Tudi je bojda Jovanovič nasvetoval, naj bi se kristjanski kmetje osvobodili in se jim zemlja v last dala, kakor se je to zgodilo v Črnigori, ko so si pridobile turške kraje prisvojili. Hercegovinski kristjani so namreč še vedno robovi turških begov, in ne morejo biti zadovoljni, če vidijo, da so njih bratje v Črnigori svobodni posestniki postali.

Walterskirchnov govor je pršel ustavovercem prav neprilčno, ker nemškemu ljudstvu odkriva napake liberalcev. Kolikor pa so tudi nevoljni, vendar si nemško-liberalni listi ne upajo napadati štajerskega barona, ker na njegovem značaju ne morejo najti nobenega madeža.

Nemški grajšaki na Českem ne bodo odbili kompromisa, ki ga jim avtonomisti ponujajo, temveč se ravno dogovarjajo, kako bi se na lep način izvlekli iz sramote, ki so si jo sami napravili, ko so zadnji kompromis odbili, pa na cedilu ostali.

Cesar so dovolili, da se sme češko vseučilišče že zdaj urediti. Meseca maja se bodo volili akademični dostojanstveniki.

Ogri se srdé nad nemškim „schulvereinom“. V mnogih mestih so še nemški meščani protestirali proti temu, da bi se Nemci, vmešavali v ogerske zadeve.

Vnanje države.

Nekteri časniki so govorili o shodu našega cesarja z rusovskim. Zdaj se pa spet poroča, da na tej vesti ni nič resnega.

Ruska politika je sploh tako skrita postala, da nihče ne vé, pri čem je z novim carem.

V Kajiri na Egiptovskem so prišli zopet novi zaroti na sled. Puntarji hočejo odstraniti sedanjega podkralja in starega podkralja Ismaila na prestol posaditi.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane. (Opazke po volitvah, v blagovoljni prevdarek narodnim gospodom odbornikom.) Tanta molis erat — toliko truda je stalo, da smo Ljubljano zopet enkrat v svojo oblast dobili! Veselje je splošno, pa to veselje bo tem bolj stalno in trajno še do prihodnjega leta in za zmirom, ako se bodo naši odborniki ozirali res na želje in potrebe ljudstva. Prva stvar, ki je prenapredbe potrebna, je že volilni red sam. Zakaj je bila naša zmaga do zdaj tako težka, v drugem razredu skoraj nemogoča? Zato, ker je volilni red tako čuden, da tujcem služi, naše ljudstvo pa prezira. Vojaški ali civilni penzionist, ki ni domačin in se toraj za naše zadeve ne zanima, tak pokojnik, ki nima skrbi ne opravka, ki mu mora vse eno biti, ali je župan X. ali Y., saj njemu pokojnine vzeti in škode narediti ne more, — tak ima volilno pravico; nasprotno pa so izključeni mestni kaplani, ki imajo posla čez glavo, ki imajo veliko odgovornost pa tudi splošno spoštovanje uživajo. Nadalje so od volilne pravice izključeni mali patentarji, ki ne plačujejo 8 oziroma 20 gl. davka, pa vendar svoje rod-bine s trdim in poštenim delom preživé, nič ne vlečejo iz nobene cesarske blagajnice, ampak še vanjo pokladajo svoje groše. Kje je tukaj pravica, da taki ne smejo voliti? Saj bodo po novi postavi še v državni zbor volili, v mestni zbor bi pa ne smeli! To je čudna prikazen, ki se mora kmalo odpraviti.

To bi bila ena stvar. Naši volilci imajo pa še mnogo drugih pritožeb in želja na jeziku, ktere naj bodo slovenskim odbornikom na srce položene. Naj prej naj se jih toliko ne trpinči in ne kaznuje zavolj smeti in strastišč. Prav je, da se skrbi za zdravje mestnega prebivalstva, in da se v ta namen vse potrebno uredi, a vsaka reč ima svojo mero in tudi v tem oziru naj se ljudje po nepotrebnem ne nadlegujejo.

vrste, zato ker je imela postati mati edinorojenemu Sinu božjemu. Priznava tudi, da je Bog s posebno milostjo Marijo osvobodil od madeža izvirnega greha, preden je spočela v svojem telesu po svetem Duhu besedo božjo. Prizna toraj vladika, da se dostojanstvo matere božje ni moglo združiti s prokletstvom izvirnega greha; po vsem tem ga vprašam: ali ni mogel vsemogočni in dobri Bog z ozirom na bodoče dostojanstvo matere božje osvoboditi jo od izvirnega greha in sužnosti peklenske ob času njenega početka v maternem telesu? Kteri so pač oni globoki bogoslovni razlogi in dokazi grških svetih očetov, da je Bog svojo sveto milost odlašal do početka Jezusovega ter dopustil, da bi le en trenotek žvelo pod težo greha in prokletstva ono sveto bitje, od ktere je večna beseda božja sprejela svojo človeško naravo? Dokler to ostane nerazjasneno, dotle ostane stalno in nedvomno, da se v nauku o brezmadežnem spočetju blažene device strinjajo obe cerkvi zahodna in vzhodna.

Zaradi tega n'ima prav nobenega smisla, kar temu še dodaja vladika, rekoč: da vzhodna

cerkev odbija od sebe boguprotivni nauk o brezmadežnem spočetju Marije ter jej ne pripisuje onega božjega dostojanstva, ki je lastno edino le Bogu. Nikdar in nikjer ne stavi cerkev katoliška Marije v eno vrsto z Bogom; marveč uverjena je, da je ona, kar tudi pravi zadarski vladika sam, nad Kerubi in Zerafi, ki naj se zato bolj časti nego vsaka druga angelska in človeška stvar, ter opominja krščanski svet, da se spominja one svete moči, ktero je kazala ona v Kani galilejski in pod križem, da naj jo vedno posebno pa še ob smrti kliče v pomoč.

Med stareje razlike, ktere navajajo med vzhodno in zapadno cerkvijo, spada nauk o očiščevališči in v izhodu svetega Duha. Prepričan sem, da je to le na videz in da se cerkvi slagati v tem obziru med seboj. Kdor se želi o tem natančneje podučiti, bere naj, kar piše o. Rozaven de la réunion de l'eglise russe avec l'eglise catholique od strani 78—123. — V kratkem le je omeniti: cerkev vzhodna moli za dušo pokojnikov svojih, kakor tudi zapadna, držeč se ena in druga besed: sveta in dobra je misel, moliti za mrtve, da

bi bili rešeni grehov. Vsako dete ve, da blaženi v nebesih, ki so vže dospeli do svojega večnega namena, ne potrebujejo naših molitev; in da obsojenim v peklju, ki so svoj namen vže zgrešili na veke, nič ne koristijo. Kdor toraj moli za pokojnike, a taji očiščevališče, naj se imenuje s kakoršnim imenom koli, ta si nasprotuje ter naši molitvi za pokojnike odreka pomen in moč. V tem je naše prosto ljudstvo mnogo bolj zvedeno, ker vidiš ga zdaj tu zdaj tam na grobji, kakor vzdihuje na grobih svojih pokojnikov in moči s solzami proseč Boga, da se jih čim preje usmili ter dopusti pred svoje obličje. Sveta nada in uteha, ktere nobeno umovanje ne more izkoreniniti našemu dobremu ljudstvu iz duše in iz srca.

Kar zadeva izhod svetega Duha, navaja vladika znani besede svetega pisma, toda pozabi temeljni zakon v razlaganju svetega pisma, to je, da se morajo vsa mesta, ki govore o enem in istem predmetu navesti in seboj primerjati, ako hočeš popolno spoznati nauk krščanski. O tem načelu piše sv. Avgustin prav glede na dotičaj nauk o svetem Duhu v drugi knjigi proti Maksimu tako le: cum de illo

Nadalje vsi ljubljanski krčmarji, ki so z malimi izjemami narodni, ne morejo pozabiti, da se jim je vzela pravica, prešiče doma klati. Prešiče v klavnico goniti, kri in meso pa zopet domu, in potem doma klobase delati, — vse to je združeno s tolikimi težavami in stroški, da sploh nečejo nobenih klobas več delati, in to je slabo za vse ljudstvo, ker mora povzicati zdaj kake tuje pridejke, kakor švicarske sir ali isške salame namesto domačih priljubljenih klobas, ki so se po ceni dobivale. Napačna je misel, da imajo krčmarji pri klobasah dosti dobička, nasprotno je že marsikteri krčmar pri enem samem prešiču do deset glid izgube imel, če ni znal dobrega izbrati. Klobase le največ zato delajo, da ljudi privabijo, ki potem nekaj več vina popijejo. Zato se pa tudi mesarji ne bodo dosti trgali za izdelovanje klobas. Če pa s tem mesarjem nič n pomagano, krčmarjem pa škoda storjera, potem ne razumemo, zakaj bi se ta naredba ne smela in ne mogla preurediti.

Prebivalci florjanskih ulic imajo še posebno željo, da bi se jim vnovič dovolilo, da se smejo tam dolenskih kmetov vozovi ustavljati. Tisti konec mesta je tako zapuščen, da nima nobenih prihodkov; kar so dolenski kmetje tam pustili, to je bilo vse. Zuj se jim je še ta zaslužek vzel. Lepota mesta sim ali tje, prva stvar je vendar živeti in vsakdanji kruh, in mestni zbor ne sme takih zatirati, ki tako že komaj živé, in davke zmagujejo.

To le tedaj nekaj želja, ki je vsak dan ponavljati slišimo, toraj so gotovo opravičene, in mi upamo, da se bo narodni mestni zbor nanje oziral.

Iz Škofje Loke, 13. aprila. (Volitev mestnega župana) Danes smo pri nas imeli volitev mestnega župana. Izvoljen je zopet g. Baž Mohar, kateri nam že mnogo let županuje. Mož je naroden, pravičen, zveden, obče spoštovan. Vemo sicer, da se je že naveličal sitnost, težav in dela, katere vsaki župan ima, in ne čudimo se, če bi bil rad to čast družemu prepustil. A ker so okoliščine pri nas take, da bi sicer županstvo prišlo v nasprotno roko, so g. Moharja prosili zlo veljavni mežje, naj se mestu v prid še daruje. Narodna stranka mu je za to prav hvaležna. Za svetovalce pa so izvoljeni: Janez Košir, c. kr. deželni volilni svetovalec v pokoju, Janez Molinari, Alojzi Krener, Val. Sušnik.

V ponedeljek je bila v tukajšni čitalnici veselica s plesom. Pravijo, da je nekdo ravno tako izvrstno igral nekega očeta, kakor predpustom v gostini jezuita. Kako nekteri vsega spoštovanja vredni starši v taci okoliščinah svojim sinovom in hčeram sodelovati dovolijo, je nerazumljivo. Čitalnica pa sme na takega igralca ponosna biti in gosp. čitalničarji naj si v čast štejejo, da smejo tako vsestransko odličnega moža svojega souda imenovati. —

Z Dunaja, 13. aprila. (Delegacije pa hercegovinska vstaja. — Državni zbor. — Poroka.) V soboto se snidejo delegacije, da dovolijo nove stroške, ki jih bode država imela zaradi vstaje v Dalmaciji in Hercegovini. Koliko da se bode v ta namen še zahtevalo, se ne vé, ker so ogerski ministri še le včeraj prišli na Dunaj, da se s tukajšnjimi dogovoré o predlogih, ki se imajo staviti delegacijam. Da bi bilo z novimi stroški le tudi zares pomagano! Ko bi se bila precej po zasedenji Bosne in Hercegovine tam vvedla prava politika, bi si bila naša država pribrala mnogo stroškov in ljudi. S kakimi 5 milijoni bi bila lahko od turških begov in agov odkupila zemljišča in jih podarila v last kristjanski raji, ki jih je obdelovala. S tem bi si bila pridobila zvestobo in zaupanje bosenskega prebivalstva, do vstaje bi ne bilo nikdar prišlo in sedaj ne bi bilo treba izdati toliko milijonov. Kar se je tedaj zagrešilo, naj se sedaj poravna, in zvesti smo si, da bode zadovoljeno in od kupljeno krščansko prebivalstvo v Bosni in Hercegovini boljši in zanesljivejši porok za ohranitev miru, kakor pa obilne in drage vojaške posadke. V tem smislu naj delajo v delegacijah zlasti zastopniki jugoslovanskih dežel, in pridobili si bodo priznanje pri svojih, pa tudi hvaležnost pri sorodnih jim bosenskih rojakih.

Državni zbor se snide v torek 18. t. m. ter bo precej začel obravnavati colne tarife. Predsedništvo je razun tega te dni poslancem razposlalo še poročilo pravnega odseka o postavnem načrtu, ki zabranjuje dolžnikom poškodovati zarubljena posestva. Razun tega se je razdelil tudi še vladini predlog o poprečni železni ceni skozi deželo česko in moravsko.

Danes opoludne se je bavarski princ Arnulf, mlajši brat Gzelinega moža princa Leopolda, poročil s princesinjo Terezijo Lichtenste novo. Poroke so se vdeležili cesar in ce-

sarica, cesarjevič Rudolf in princesinja Stefaniya, vsi tukaj bivajoči nadvojvodi in nadvojvodinje, ženinov oče, princ Luitpod, nevestini bratje in sestre, njih možje državni poslanci knezi Liechtenstein, Schwarzenberg, Lobkovic, knez Löwenstein, grofa Fürstbirchen in Hunyady, in brez števila družega imenitnega plemstva. Poročal ju je kardinal olomuški, deželni grof Fürstenberg v Lichtensteinovi palači na levelskem nasipu v bankinih ulicah. Navzoča stala tudi papežev nuncij, nadškof Vanutelli in dunajski nadškof Ganglbauer. Pred palačo se je bilo zbralo brezštevila ljudstva, ki je rado vedno gledalo krasne vozove, v katerih so svatje dohajali. Popoludne sta se nova poročenca princ Arnulf in princesinja Terezija odpeljala na grad Wartenstein pri Glognecnu.

Domače novice.

V Ljubljani, 15. aprila.

(Pri mestnih volitvah) so naši kandidatje v četrtek 13. t. m. v II. razredu zmagali sijajno. Pričakovali smo kakih 30 glasov večine, pa jih je 75! Dobili so namreč gg. Peter Grasselli 328 glasov, Franc Potočnik 325 glasov in Alojzij Bajer 313 glasov. Nasprotni kandidatje so imeli: dr. Keesbacher 253 glasov, Leskovic 246 glasov in dr. Mrhal 242 glasov, Lani so imeli naši kandidatje 274, 269, 267 in 265 glasov, nasprotni pa 287, 286, 274 in 269 glasov. Vdeležba je bila toraj letos obilnejša, ker je bilo prišlo 572 volilcev, lani pa samo okoli 550. Nasprotniki so letos zgubili okoli 30 glasov, in ravno toliko so jih narodni kandidatje pridobili.

Izid volitve v I. razredu smo naznanili v vodnem članku. Borba je bila huda; nasprotniki so dva bolna volilca, g. Fridricha in Maliča na stolu prinesli v mestno hišo, in vendar je dobil dr. Suppan le večino enega glasu, Lukmann pa prav za prav ni dobil nadpolovične večine. Prišlo je namreč 244 volilcev, pa eden je oddal prazen listek. Pa šteti se mora število prišlih volilcev, toraj je nadpolovična večina 123 glasov, kolikor jih je dobil dr. Suppan, g. Lukmann pa je primanjkoval en glas. Zato se je bila že raznesle po mestu novica, da bode med Lukmanom, Vilharjem in Zupančičem ožja volitev. Toda komisija je smatrala prazni listek kakor ne oddan glas in štela samo 243 glasov, ter rekla, da je 122 glasov že nadpolovična večina. Tako je toraj g. Lukman bil razglašen za izvoljenega. Pri potrditvi volitve imeli bodo narodni poslanci, prihko grajati to nepravilno ravnanje. Sicer pa nasprotniki še ne vedó, bodo li prišli v mestni zbor, ali pa izostali. Nam je pač vse eno, kaj oni počno, mestni odbor je po večini naroden in bode tudi ostal.

(Za slovensko paralelko) in za italijanske na gimnaziji goriški sklenil je deželni odbor goriški soglasno po nasvetu deželnega glavarja dr. Pajerja poslati državnemu zboru posebno peticijo. Enako prešajo je menda sklenil tudi mestni odbor goriški. Iz tega je razvidno, da so goriški Italijani Slovencem veliko pravičnejši, kakor pa naši Deutschkrainerji. Kedaj se bode namreč kranjski deželni odbor toliko zavedal, da bode prosil slovenskih šol za slovensko našo mladež!

(Reklamacijska komisija) je v sredo pričela svoje delovanje o končni rešitvi zemljišnega davka.

(Kmetijska predavanja) bodo v tem mesecu: v Šmarji na Dolenjskem 16., v Bohinjski Bistrici 23. in v Srednji vasi 25. aprila.

(G. vitez Schneid), državni poslanec ljubljanski, je danes zapustil Gorico ter se od-

(Spirito) Filus bequeretur, a t, de Patre procedit, quoniam Pater processionis ejus est auctor, pui talem Filium genuit et gignendo dedit, ut etiam de ipso procederet Spiritus sanctus. Nam nisi procederet et de ipso, non dceret discipulis: accipite Spiritum sanctum. To je pjsano vže pred razkolom. Kdor tudi pazno prečita spise Klementa Aleksandrinskega, posebe pa njegove tako zvane anathe. Nestoriju, takoj spozna, da je vzhodni cerkvi ista sveta vera o izhodu svetega Duha od starodavnih časov, katero papež Hormizda vzhodnemu cesarju Justinu opisuje tako-le: notum est, quia proprium est Patris, ut generet Filium; proprium Filii, ut ex Patrie aequalis nasceretur; proprium Spiritus sancti, ut de Patre et Filio procederet sub una substantia deitatis epistol. 79, pri Labb. IV. Focij bil je prvi, ki je to natančevanje zvrčal na cerkev katoliško; toda tudi pozneje molči, ko je postal po smrti sv. Ignacija patriarh potrjen po papežu Ivanu VIII.

Od Focija pa do Cerularija preteklo je blizu 150 let, a v tem času ne opazimo nikakih ugovorov o tem proti zapadni cerkvi, še

celo Cerularij ne omenja tega v svojih spisih. Pozneje se je na zborih med vzhodom in zapadom razpravljalo ne toliko o veri sami, kolikor o načinu, kako naj se glasi član svete vere o svetem Duhu. Sicer pa ko bi danes vprašali otroka, ki zna dobro katekizem, zakaj se red božjih oseb, kedar se križamo v imenu Očeta in Sina in sv. Duha, ne more spremeniti, nam sicer ne bode odgovoril tako točno in vzvišeno, kakor so temu vprašanju odgovarjali nekdanji sveti Atanzij in sveti Bazilij, pač pa poreče: zato, ker Jezus tako zapoveduje pri sv. Mateji v XXVIII., ker sta Oče in Sin eno, ker jima je vse, kar imata, skupno; ker Sin kakor tudi Oče pošilja svetega Duha ter ga daje apostolom; slednjič ker sveti Duh, ki deluje v sveti cerkvi in v nas, če smo čistega srca, dobi vse to ne le od Očeta, nego tudi od Sina. To je isto kar pravi Jezus pri sv. Ivanu pogl. XVI. „On (sv. Duh) bode mene proslavil, ker vzel bode od mojega in vam priobčil. Vse je tudi moje, kar ima Oče. Zato sem rekel, da bo od mojega vzel in vam dal.“

(Dalje prih.)

peljal na Dunaj, da se vdeleži sej državnega zbora. Družina ostane še v Gorici, kjer njegova sinova obiskujeta tamošnjo gimnazijo.

Razne reči.

— Ker so se dosedajšnje poskušnje s hmeljarstvom po savinjski dolini izvrstno obnesle, se je začelo mnogo poljedelcev s to stroko gospodarstva pečati. Če se pelješ iz Celja proti Žalcu, zagledaš na premnogh krajih ob desni in levi strani velike ceste brezštevne rajde visokih kolov, ki se vzdigujejo na rodovitnih njivah, kjer se je pridelovalo dozraj raznovrstno žito: ti gozdčki zaznamujejo kraj, kjer se zdaj prideluje hmel. Pridelovanje hmela obeta mnogo boljši dobiček, kakor pridelovanje žita. Bog daj srečo! G. Hausenbichler v Žalcu je objavil v posebni knjigi način, kako ima ravnati razumni hmeljar.

— Učitelj vtonil. Iz savinjske doline se nam poroča, da so učitelja pri sv. Pavlu pri Priboldu g. Schwaba našli pretečeno sredo 12. aprila mrtvega v nekem ribniku. Ne da se še presoditi, ali je nalašč ali po nesreči ondi končal svoje življenje.

— Iz savinjske doline smo pozvedeli, da se je v ondašnjih vinogradih prikazal nove sorte keber, ki žuga včiniti mnogo škode vinski trti. Trta, v kateri najdejo to živalico, se posuši. Slišimo, da je celjsko okrajno glavarstvo že o tej nezgodi poročalo dotičnim oblastnjam. Kakšne nesreče še čakajo našega kmeta?

— Djelovanje Franjevac v Bosni i Hercegovini za prvih šest vekiova njihova borovka. Nacrtao Fra Mijo Vjenceslav Batinič, bosanski Franjevac. Svezak I. Vikarija (1235 do 1517.) U Zagrebu 1881. Cena 80 nov. 8° str. 154. — Jaz ne verujem, da bi bil slep slučaj, ampak previdnost božja je, da morebiti sicer nevedoma pa vendar že od začetka marljivo sodelujejo pri osodapolnih zgodbah v Bosni in Hercegovini tudi odlični Slovenci. Med onimi, ki so nam z orožjem ti pokrajini pridobili, odlikovali so se v prvi vrsti naši rojaki; in zdaj pri duševni okupaciji, ki je je eicer naravno odmenjena bratom Hrvatom, vendar se ni pozabilo na nas. Milostljivi nadbiskup so si tudi med Slovenci poiskali več pomočnikov pri svojem težavnem delu: korar dr. Jeglič, dr. Fr. Slavič in več Slovencev izmed Jezusove družbe, misijonar V. Lah itd. se že delj časa, marljivo trudijo v onih krajih. Zavoljo tega bi bilo treba, da se tudi mi doma začnemo bolj zanimati za Bosno in Hercegovino, ki ste v zadnjem času pozornost vsega omikanega sveta na se obrnile, saj smo mi tema pokrajinama sosedi in njenim prebivalcem po krvi in šegah sorodni. Kot pripomoček za spoznavanje malo poznane zgodovine in verskih odnošajev Bosne in Hercegovine zdi se mi gorej omenjena knjiga tudi za nas prav primerna, kajti v jako lahkerazumljivi hrvaščini, ktero lahko vsak nekolkho omikan Slovenec razumi, nam opisuje delovanje frančiškanskega reda, ki je do najnovejšega časa sam za vse verske potrebe v Bosni skrbel. Prvemu zvezku, ki sega samo do leta 1517. bode jih še več sledilo. Vsebinska je lepo vredjena po najzanesljivših virih, ki so na dotičnih mestih pod črto zaznamljani in obravnava: I. Osnutak franjevaškega reda. II. Vjerski odnošaji v Bosni prije dolazka franjevac. III. Prvi franjevci v Bosni. IV. Širenje in vspehi franjevac. V. Stanje bosanske vikarije za naslednjih borba. VI. Sjajna doba bosanske vikarije. VII. Franjevci sa prve dobe turskoga gospodstva u Bosni.

Isdajatelj in odgovorni urednik Filip Haderlap.

Knjiga se naročuje pri g. pisatelju v samostanu v Fojnici. S.

II. izkaz doneskov za spomenik dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

Gosp. dr. Poklukar Josip, državni in deželni poslanec	20 gld.
„ Ravnihar Fr., predstojnik deželne blagajnice v Ljubljani	10 „
„ Maru Josip, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani	10 „
„ Vavru Janez, ces. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani	10 „
„ dr. Čuček iz Orebič v Dalmaciji	2 „
„ Sočebanski v Celovcu	5 „
Slavna denarna obrta, pomočna družba v Ljubljani	25 „
Gospa Trpinčeva Josipina, grajščakinja itd. v Ljubljani	50 „
Gosp. Šlegel Edvard, učitelj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe	5 „
„ Oblak Franc, računski svetovalec v Sarajevu	1 „
„ Prohazka Jarošlav, računski svetovalec v Sarajevu	1 „
„ Jeločnik Anton, trgov. knjigovodja v Ljubljani	2 „
„ Novak Janez, mizar v Ljubljani	1 „
„ Emil Čakra, bivši vrednik „Slovenke“ v Novem Sadu	5 „
„ Anton Dekleva, dacarski vodja v Ljubljani	25 „
Reven definitivno nastavljen duhoven, čegar dohodki vsi skupaj znašajo na leto 478 gl. 37 kr., hoče od svojega kvartala, ki ga vleče iz verske zaloge v znesku 32 gold. 50 kr., dajati po 2 gld. 50 kr., toraj po 10 gold. na leto — tako dolgo, dokler dr. Bleiweisov spomenik ne bo stal. Tu prvi kvartal z	2 1/2 „
Skupaj	175 1/2 gld.
K temu v zadnjem listu izkazanih	553 „
Skupaj do zdaj	728 1/2 gld.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 8 gld. 65 kr.; — rež 6 gl. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 86 kr.; — oves 3 gld. 74 kr.; — ajda 5 gl. 40 kr.; — proso 6 gl. 84 kr.; — koruza 6 gld. 50 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. — kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; — masla kilogram — gld. 80 kr.; — mast 80 kr.; — špeh frišen 60 kr.; špeh prekajen 80 kr.; jajce po 2 kr.; mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 48 kr.; — teletnine 60 kr.; — svinjsko meso 56 kr. — Sena 100 kilogramov 2 gld. 86 kr. — slama 1 gld. 96 kr.	
--	--

Važno za vsako hišo!

Cela mizna oprava iz britanskega srebra za le 8 gld.

Elegantno delo, ne zarjavi, in se vedno tako ohrani, v podobi in barvi pravega srebra, in je najboljša stvarina za mizno opravo, razun srebra. Za 8 gl. se dobi cela mizna oprava iz najboljšega britanskega srebra. Dobri stojimo, da ostane oprava vedno bela.

- 6 nožev iz britanskega srebra z angleško jekleno ostrino,
- 6 vilic iz britanskega srebra, fina in težka roba,
- 6 žlic iz britanskega srebra,
- 12 žličic za kavo, iz britanskega srebra,
- 1 mlečni zajemnik iz britanskega srebra,
- 1 zajemalnik za juho iz britanskega srebra, težko, dobro blago,
- 2 lepa svečnika,
- 6 jajčnih posodicele,
- 6 tac, lepo izdelane,
- 1 posoda za poper ali sladkor,
- 1 presejalnik za čaj,
- 6 tačice za nože in vilice

54 kosov.

Naroči se proti poštnemu povzetju, ali pa da se denar naprej pošlje.

Zaloga britanskega srebra

C. Langer,

Wien, II. grosse Schiffgasse 28.

Opomba. Komur bi oprava ne ugajala, pošlje naj jo v 10 dneh nazaj in bo dobil svoj denar nazaj razun poštnih stroškov.

Važno za vsako hišo!

I. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.

Telegrafične denarne cene 14. aprila.

Papirna renta 76.45 — Braberna renta 77.05 — Zlata renta 93.85 — 1860letno državno posojilo 129.75 — Kreditne akcije 320.80 — London 120.— — Cea. kr. sokini 5.63 — 20-trankov 9.50.

Portret

umrlega

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

je ravnokar izšel. V originalu naslikal in v oljnatu barvanem tisku izvrstno izvršila sta ga c. kr. dvorna tiskarna in artistični zavod g. Reiffensteina na Dunaji. Velja pa

Podoba v oljnatu barvenem tisku 63 cm.

široka, 79 cm. visoka, nerazpeta 3 gl.

Podoba na platnu razpeta v 10 cm. širokem baroque okviru 6 gl. 50 kr.

Podoba na platnu razpeta v 13 cm. širokem baroque okviru 8 gl., dalje v velikosti 55—68 cm.

Podoba v oljnatu barvenem tisku z 10 cm. širokim baroque okvirom 5 gl. 80 kr.

Podoba prodaja se tudi proti plačtilvi na mesečne obroke.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in polovica za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

F. Kolman,

(3) zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Katsch-eva

zdravilna kava

po receptu dr. Ferdinanda Katscha v Stuttgartu, ki jo edino pravo pripravljajo Henrik Frank-ovi sinovi v Ludvigsburgu.

Popolnoma nadomestuje dobro kavo!

Z mlekom je okusen in

redilen živež za ljudstvo; ta kava

ne draži čutnic, pa je prav zdrava, redilna in lahko prebavljiva, posebno je toraj priporočati ljudem, ki imajo slab želodec. Tudi je priporočila vredna zaradi izvrstno finega kavinega duha in male cene, in ker je brez pridevka prave kave že za kuho pripravna. (2)

Dobiva se

v vsih večjih in manjših specarijskih štacunah, mestih in po deželi.

Po ceni in dobi!

Po ceni in dobi!